

مبنای شخصیت در حقوق مالکیت فکری

نویسندگان:

عادل بازاریار

نادر بازاریار

انتشارات تألیف

سرشناسه	: بازیار، عادل، ۱۳۶۷ -
عنوان و نام پدیدآور	: مبنای شخصیت در حقوق مالکیت فکری / نویسندگان عادل بازیار، نادر بازیار.
مشخصات نشر	: تهران: انتشارات تالیف، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۲ ص: ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.
شابک	: 978-622-6628-09-9
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: مالکیت معنوی Intellectual property
موضوع	: حق مؤلف Copyright
موضوع	: شخصیت Personality
شناسه افزوده	: بازیار، نادر، ۱۳۶۵ -
رده بندی کنگ	: K۱۴۰۱
رده بندی دیویی	: ۳۴۶/۰۴۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۸۶۳۹۰۵

مركز نشر: تهران: انتشارات بیست و هشت - پ ۳۸
 ۶۶۴۲۵۳۸۰ - ۶۶۴۱۳۶۴ - ۰۹۱۲۷۹۴۲۲۰۵

مبنای شخصیت در حقوق مالکیت فکری

مؤلفین: عادل بازیار - نادر بازیار

آماده سازی: لیلا حائری

ناشر: تألیف

تیراژ: ۵۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۸

قیمت: ۳۸۰۰۰ تومان

شابک: ۹-۰۹-۶۶۲۸-۶۲۲-۹۷۸

حق چاپ برای ناشر محفوظ است.

فهرست

۶	پیشگفتار
۹	بخش اول: مفاهیم مقدماتی و بحث‌های تجربی
۱۰	مقدمه
۱۹	بخش دوم: درآمدی بر حقوق مالکیت فکری، مفهوم‌شناسی، ...
۲۱	فصل اول: تحولات حقوق مالکیت فکری
۲۲	مبحث اول: تاریخچه حقوق مالکیت معنوی
۳۰	مبحث دوم: توسعه تدریجی، نام مالکیت فکری
۳۴	فصل دوم: تبیین مفاهیم، ویژگی‌ها و ماهیت مالکیت معنوی
۳۴	مبحث اول: تبیین مفاهیم
۴۱	مبحث دوم: ماهیت حقوق مالکیت فکری
۵۱	بخش سوم: شخصیت به مثابه بنیانی برای مالکیت معنوی، ...
۵۳	مبحث اول: تعریف و اوصاف
۵۷	مبحث دوم: حقوق فکری به مثابه مصداق حقوق شهروندی
۶۷	مبحث اول: هگل؛ مالکیت عامل عینیت شخصیت
۷۲	مبحث دوم: کانت؛ مالکیت به مثابه شرط لازم شخصیت
۸۰	مبحث سوم: هومبولت؛ مالکیت به مثابه عامل تعالی انسان
۸۳	مبحث چهارم: تفاوت میان خوانشهای گوناگون نظریه شخصیت
۹۱	بخش چهارم: آثار مبنای شخصیت در نظام مالکیت فکری و ...
۹۳	فصل اول: کاربرد نظریه شخصیت و آثار مبنای آن
۹۳	مبحث اول: توجیه مال بودن پدیده‌های فکری
۹۹	مبحث دوم: تحلیل مال بودن آفرینشهای فکری بر پایه نظریه شخصیت
۱۰۸	فصل دوم: جلوه‌ها و آثار مبنای شخصیت در نظام مالکیت فکری
۱۰۹	مبحث اول: پذیرش حقوق معنوی یا اخلاقی مالکیت فکری

۱۱۴	مبحث دوم: تمایز میان آثار ادبی و هنری
۱۱۵	مبحث سوم: بازشناختن حقوق مؤلف از حقوق مرتبط
۱۱۸	مبحث چهارم: تفکیک میان موضوعات قابل تولید مکانیکی و ذوقی
۱۱۹	مبحث پنجم: تأکید بر شرط اصالت در آثار فکری
۱۳۰	مبحث ششم: فرعی بودن حقوق اقتصادی
۱۲۲	فصل سوم: نقد اصل نظریه شخصیت و کاربست آن در توجیه مالکیت فکری
۱۲۳	مبحث اول: نقد اصل نظریه شخصیت
۱۲۵	مبحث دوم: نقد نظام مالکیت فکری مبتنی بر نظریه شخصیت
۱۳۶	منا و مآخذ

پیشگفتار

بدون تردید مبنا یا مبانی اتحادی؛ تأثیر قطعی و غیرقابل انکاری در تبیین مباحث یک پدیده یا نهاد حقوقی خواهد داشت. تحلیل اندیشه‌ها در حوزه مالکیت فکری در کنار توجه اصل مالکیت در آفرینش‌های فکری، تسهیل‌گر و راهنمای تعیین نظام مالکیت فکری، اقسام آن، حقوق مرتب بر پدیده‌های فکری، شرایط و آثار حمایت از این حقوق و... می‌شود. در این میان مبانی شخصیت به عنوان یکی از مهم‌ترین اندیشه‌ها، در توسعه مشروعیت مالکیت فکری مطرح می‌شود. در نظریه شخصیت مالکیت با شخصیت بانگمی و شکوفایی فردی و مفاهیمی همچون آزادی و کرامت انسانی پیوندی حورده و مستند نوعی کنترل بر اشیاء لازمه شخصیت انسان و به تعبیری شخص ردن تلقی می‌گردد. به عبارت دیگر تملک درآوردن اشیاء خارجی؛ فعلیت‌بخشی به اراد انسانی و در واقع بروز و تجلی آزادی فرد و جلوه‌ای از شخصیت اوست.

امروزه حقوق مالکیت فکری به تکیه‌گاهی مطمئن برای توسعه علم و دانش و فناوری و عاملی مهم برای توسعه و پیشرفت کشورها تبدیل شده است. بدین جهت دولت‌ها با درک این موضوع مبادرت به تمهید قوانین لازم در این زمینه در عرصه داخلی و بین‌المللی نموده‌اند، لیکن آنچه که مسلم است این است که به دلیل نوپا بودن این رشته، هنوز در محافل حقوقی و فقهی جامعه‌ی ایران مطالعات و بررسی‌های شایسته و بایسته‌ای پیرامون آن صورت نگرفته و ظرایف آن به دقت مرشکافی نشده است.

درک عمیق موضوع این حقوق هم از لحاظ نظری و هم از لحاظ عملی دارای فواید و ثمرات گوناگونی است. از لحاظ نظری با شناخت موضوع می‌توان آن را با دیگر نهادهای سستی موجود مقایسه کرد و در صورت انطباق با آن‌ها، آن را در زمره یکی از این دسته‌بندی‌های رایج قرار داد و در غیر این صورت لازم است با در هم شکستن تقسیم‌بندی‌های سستی، نظام حقوقی را بازسازی نمود و جایگاه بعدی را در این نظام برای آن در نظر گرفت. از لحاظ علمی، فایده بحث پیرامون حقوق یاد شده همین محل دقیق نزاع بین فلاسفه حقوق نسبت به مبانی این حقوق است تا از این مگذر بتوان به یک موضع مشترک و واحدی دست یافت.

در نهایت، شناخت ابعاد و مرزهای موضوع این حقوق در عصر حاضر دارای اهمیت فوق‌العاده‌ای است، چرا با ورود فناوری‌های جدید و نیز توسعه آثار فکری بر حوزه‌های جدید مکتون حکم‌های اطلاعاتی و ابتکاراتی جدید در حوزه مهندسی ژنتیک و شبیه‌سازی حیوانات از یک سو و استثنای شدن برخی از آثار فکری از حوزه حمایت‌های قانونی از ساری دیگر، لزوم شفاف‌سازی هرچه بیشتر محدوده و قلمروی این موضوع بیش از هر زمان احساس می‌شود تا بدین وسیله از یک طرف مصادیق نو پیدا در حوزه آفرینش فکری در چتر حمایت قانونی واقع شود و از طرف دیگر پاره‌ای از آثار فکری از قلمرو حمایت حقوقی خارج گردد.

از همین رو مهم‌ترین اهداف پژوهش حاضر عبارتند از:

- فهم دقیق و عمیق نظام مالکیت فکری مبتنی بر مبنای شخصیت

- ترسیم ساختار قواعد مالکیت فکری بر اساس مبنای شخصیت

در جهت تشریح مطالب و بررسی موارد مطرح شده‌ی فوق کتاب حاضر پس از بیان مقدمه که به بحث پژوهشی اشاره دارد؛ در سه بخش تهیه و تنظیم شده است. در بخش اول برای تعیین حدود و قلمرو مفهوم مورد بحث، ابتدا تاریخچه

شکل‌گیری و توسعه حقوق مالکیت فکری، مفهوم مالکیت فکری و ماهیت این نوع حقوق در دو بخش مورد بررسی قرار می‌گیرد.

بخش دوم پس از بررسی مناسبات حقوق شخصیت و حقوق معنوی، و همچنین ذکر تعاریف به بیان زیرساخت‌ها و خوانش‌های این دسته از مفاهیم می‌پردازد. و تقریر اندیشمندان در باب شخصیت را به تفصیل بیان می‌دارد.

سرانجام در بخش سوم، کاربست نظریه شخصیت در توجیه حقوق مالکیت فکری مورد بحث قرار می‌گیرد و پس از روشن شدن مفهوم مبنای شخصیت و سناریوهای شالوده‌های این نظریه، مهم‌ترین آثار مبنای شخصیت در نظام مالکیت فکری اشاره می‌گردد و در بخش دیگری ذیل همین فصل انتقادات وارده بر این نظریه بیان می‌گردد. در ادامه با ارائه پیشنهاداتی بر لزوم کاربست نظریه شخصیت در نظام مالکیت فکری برای حمایت از پدیده‌های فکری که متبلور شخصیت پدیدآورنده آثار فکری است، اکتفا شده است.

عادل بازیار

نادر بازیار